

Polisi Cam-drin Plant a Diogelu Plant

Crynodeb o'r polisi:	<i>Diben y ddogfen hon yw sicrhau bod gan Heddlu Dyfed-Powys ymagwedd gyson a phroffesiynol tuag at blismona digwyddiadau cam-drin plant a diogelu plant yn unol ag Arferion Proffesiynol Awdurdodedig y Coleg Plismona a Gweithdrefnau Diogelu Cymru.</i>			
Rhif y polisi:	027/2021			
Rheoli fersiynau:	Fersiwn	Dyddiad	Awdur	Rhesymwaith
	1	01/02/21	[REDACTED]	Polisi newydd.
Dyddiad gweithredu:	01/02/2021			
Dyddiad adolygu:	<i>Blwyddyn o'r dyddiad cyhoeddi.</i>			
Perchennog/ cyswllt: (wedi'i gymeradwyo gan – y Bwrdd)	Y Ganolfan Fregusrwydd			
Ymgynghori chymradwyo	a	Y Ditectif Uwch [REDACTED] Y Ditectif Brif Arolygydd [REDACTED]		
Cyfieithiad Cymraeg	Oes	✓	Nac Oes	

1. Datganiad Polisi

Nod y polisi yw diogelu bywydau plant ac amddiffyn eu lles drwy sicrhau bod gan Heddlu Dyfed-Powys ymagwedd gyson a phroffesiynol tuag at blismona digwyddiadau cam-drin plant a phlant mewn perygl.

Diffinnir Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru) 2014 a chanllawiau cysylltiedig 'plentyn' fel rhywun sy'n iau na 18 oed.

Mae Adran 130 (4) Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru) 2014 yn diffinio plentyn mewn perygl fel plentyn sy'n: profi, neu sydd mewn perygl o brofi, esgeulustod neu fathau eraill o niwed, ac sydd angen gofal a chymorth (hyd yn oed os nad yw'r awdurdod yn bodloni'r anghenion hynny).

Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru'n diffinio niwed fel unrhyw driniaeth wael, sy'n cynnwys cam-drin corfforol, cam-drin rhywiol, esgeulustod, cam-drin emosiynol a cham-drin seicolegol.

Gall cam-drin fod yn un weithred neu'n sawl gweithred, a gall fod yn weithred cadarnhaol o esgeulustod neu fethu gweithredu. Gall oedolion a phlant gyflawni cam-drin, a gall ddigwydd o fewn y teulu neu tu allan i'r teulu.

Mae diogelu'n gyfrifoldeb i bawb, ac er mwyn i wasanaethau fod yn effeithiol, rhaid i bob ymarferydd a sefydliad chwarae eu rhan yn llawn yn unigol ac ar y cyd. Yr ydym yn mabwysiadu ymagwedd amlasiantaeth tuag at ymateb, ymchwilio a lleihau'r perygl o gam-drin pob plentyn.

Mae'r polisi'n berthnasol ar gyfer holl gategorïau gweithwyr Heddlu Dyfed-Powys, pa un ai a ydynt yn staff llawn amser, rhan amser, parhaol, cyfnod penodol, dros dro (gan gynnwys staff asiantaeth) neu'n staff sydd ar secondiad.

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn mabwysiadu ymagwedd lens profiadau niweidiol yn ystod plentyndod tuag at nodi a diogelu pob adroddiad am blant mewn perygl.

2. Cwmpas y Polisi

Derbynnir fod y canlynol yn flaenoriaethau ar gyfer Heddlu Dyfed-Powys yn ei ymagwedd tuag at gam-drin plant:

- Gwarchod bywydau a lles plant. Byddwn yn sicrhau mai lles plant yw'r brif ystyriaeth wrth blismona cam-drin plant;
- Hyrwyddo ymagwedd sy'n canolbwyntio ar y plentyn. Er mwyn i wasanaethau fod yn effeithiol, deallwn y dylent fod yn seiliedig ar ddealltwriaeth glir o'r deilliannau personol ar gyfer y plentyn a'r hyn sy'n bwysig iddo. Dylai hawliau'r plentyn fod yn ganolog i'r ymagwedd, a'u lles ddylai fod y brif ystyriaeth bob amser;
- Ymchwilio i bob adroddiad am gam-drin plant a diogelu hawliau dioddefwyr trosedd sy'n blant. Defnyddir gwasanaethau a swyddogion arbenigol er mwyn sicrhau'r ymchwiliadau mwyaf effeithiol;
- Ymgorfforir nodi, ymateb ac ymchwilio i gam-drin plant a diogelu plant fel gweithgarwch plismona prif ffrwd;
- Gweithredu'n effeithiol yn erbyn troseddwyd fel bod modd eu dal i gyfrif, drwy'r system cyfiawnder troseddol, wrth ddiogelu lles plant;
- Gweithio gyda'n partneriaid i ddatblygu ymagwedd amlasiantaeth ragweithiol er mwyn atal a lleihau cam-drin plant drwy fabwysiadu lens profiadau niweidiol yn ystod plentyndod tuag at benderfynu a defnyddio ymyriadau cynnar.

Mae'r egwyddorion uchod yn fusnes i bawb a bydd Heddlu Dyfed-Powys yn rhoi'r offer i'w staff adnabod ac ymateb yn gyflym ac effeithiol i amddiffyn y plant hynny sydd mewn perygl o niwed.

Bydd y polisi hwn ar gael i bob aelod staff ddilyn wrth iddynt gyflawni eu dyletswyddau, a bydd swyddogion yn derbyn canllawiau gweithdrefn lleol penodol yn unol â'r Arferion Proffesiynol Awdurdodedig a Gweithdrefnau Diogelu Cymru.

Bydd pob aelod staff yn dilyn egwyddorion y polisi hwn wrth ymdrin â'r patrwm adrodd, ymateb ac ymchwilio i adroddiadau am gam-drin plant. Bydd canllawiau Heddlu Dyfed-Powys yn rhoi manylion am gyfrifoldebau pob parti sy'n gysylltiedig ag ymddygiad a rheolaeth ymchwiliadau, o'r cyswllt cyntaf â gweithiwr Heddlu Dyfed-Powys hyd at ddiwedd yr ymchwiliad.

Bydd canllawiau ar gael ar gyfer pob aelod staff ar y safle mewnwyd mewnol.
Polisi Heddlu Dyfed-Powys

Tudalen: 4

Mae diogelwch a lles unigolion sydd mewn perygl o gamfanteisio'n hollbwysig. Gall methu ag adnabod a graddio peryglon yn briodol cyn gynted â phosibl fod â chanlyniadau difrifol.

3. Pwerau a Gofynion Cyfreithiol/Polisi

Mae Gweithdrefnau Diogelu Cymru yn nodi'r rolau a chyfrifoldebau hanfodol ar gyfer ymarferwyr er mwyn sicrhau eu bod nhw'n diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl o gam-drin ac esgeulustod. Maen nhw hefyd yn helpu ymarferwyr (ni) i weithredu'r deddfwriaeth a chanllawiau statudol o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles 2014 (Cymru). Y nod yw gwella canlyniadau sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ar gyfer oedolion sydd mewn perygl o gam-drin ac esgeulustod a phlant mewn perygl.

Mae Deddf Plant 1989 a 2004 yn gosod dyletswydd ar bob asiantaeth i ddiogelu a hyrwyddo lles plant, sy'n cynnwys rhannu pryderon yn gynnar er mwyn annog gweithredu ataliol.

Dogfen ganllaw gynhwysfawr yw Cydweithio Er Mwyn Diogelu Plant: Canllaw ar gyfer gweithio rhwng asiantaethau i ddiogelu a hyrwyddo lles plant sy'n cwmpasu'r gofynion deddfwriaethol a osodir ar wasanaethau, gan gynnwys yr Heddlu. Mae'r ddogfen hon yn darparu fframwaith ar gyfer partneriaid diogelu lleol i wneud trefniadau er mwyn cydweithio i amddiffyn a hyrwyddo lles plant drwy adnabod eu hanghenion ac ymateb iddynt.

Mae Heddlu Dyfed-Powys yn bartner sefydliadol y bwrdd diogelu rhanbarthol ac fe gynorthwyodd â datblygiad y 'Protocol Rhannu Gwybodaeth ar gyfer Diogelu Plant, Pobl Ifainc ac Oedolion Agored i Niwed'. Cynhyrwyd y ddogfen hon ar y cyd ag arweinwyr gwasanaethau diogelu, gan gynnwys ein Ditectif Uwch-arolygydd ar gyfer Diogelu'r Cyhoedd, ac mae'r darpariaethau canlynol, sy'n berthnasol i oedolion, wedi'u hystyried:

- *Y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data DU;*
- *Deddf Diogelu Data 2018;*
- *Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles 2014;*
- *Deddf Plant 2004;*

SWYDDOGOL

Heddlu Police
DYFED-POWYS

- *Deddf Plant 1989;*
- *Gweithdrefnau Diogelu Plant Cymru Gyfan sydd nawr wedi'u disodli gan Weithdrefnau Diogelu Cymru;*
- *Deddf Plant a Phobl Ifainc 2008;*
- *Deddf Addysg 2011;*
- *Cam-drin Plant - y Coleg Plismona*

ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

Mae Rhan 4 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn nodi'r **nodweddion gwarchodedig** sy'n gymwys i'w diogelu dan y Ddeddf, sef: Oed; Anabledd; Ailbennu Rhywedd; Priodas a Phartneriaeth Sifil; Beichiogrwydd a Mamolaeth; Hil; Crefydd neu Gred; Rhywedd; Cyfeiriadedd Rhywiol.

Mae **dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus** yn gosod gofyniad cyfreithiol rhagweithiol ar gyrrff cyhoeddus i roi ystyriaeth, wrth arfer eu swyddogaethau, i'r angen i:

- ddileu camwahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac unrhyw ymddygiad arall sy'n anghyfreithlon dan y Ddeddf;
- hybu cyfle cyfartal rhwng unigolion sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol ac unigolion nad ydynt yn ei rhannu;
- hybu perthynas dda rhwng unigolion sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol ac unigolion nad ydynt yn ei rhannu.

Mae'r ddyletswydd cydraddoldeb yn berthnasol i'r holl nodweddion gwarchodedig ac eithrio Priodas a Phartneriaeth Sifil, ac yn yr achos hwnnw dim ond y ddyletswydd i ystyried yr angen i ddileu camwahaniaethu sy'n berthnasol.

Er mwyn cynnal **asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb** rhaid mynd ati'n systematig i asesu effeithiau tebygol neu wirioneddol polisi ar bobl o safbwynt yr holl nodweddion gwarchodedig a nodir uchod.

Dylid cynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb ar gyfer pob polisi sy'n **berthnasol** i ddyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus. Mae templed ar gyfer asesiad o effaith ar gydraddoldeb ar gael [yma](#). Mae fersiwn Saesneg o'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb hefyd ar gael [yma](#). Ceir canllawiau ar gyfer cwblhau'r templed ar dudalen fewnwyd yr adran amrywiaeth.

SWYDDOGOL

Cwblhawyd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	
Enw:	[REDACTED]
Adran:	CID – Y Ganolfan Fregusrwydd
Llofnod:	[REDACTED]
Dyddiad:	19/01/21

DEDDF HAWLIAU DYNOL

TYSTYSGRIF CYDYMFFURFIAETH

Cafodd y polisi hwn ei ddrafftio yn unol â'r Ddeddf Hawliau Dynol a'i adolygu ar sail ei gynnwys a'r dystiolaeth ategol, ac ystyrir ei fod yn cydymffurfio â'r Ddeddf honno a'r egwyddorion sy'n sail iddi.

Enw:	[REDACTED]
Adran:	Gwasanaethau Cyfreithiol
Llofnod:	[REDACTED]
Dyddiad:	29.01.2021

4. Dewisiadau a Chynlluniau Wrth Gefn

Mae'r polisi hwn yn eiddo i Uned Amddiffyn Pobl Fregus CID.

Bydd yn cael ei adolygu'n rheolaidd er mwyn sicrhau ei effeithiolrwydd a gwneud diwygiadau mewn perthynas â newidiadau a diweddariadau mewn canllawiau a deddfwriaethau cysylltiedig.

Bydd y Ditectif Uwch-arolygydd Amddiffyn Pobl Fregus a'r Grŵp Bregusrwydd Strategol yn gwneud penderfyniadau cymeradwyo mewn perthynas â gweithredu'r polisi hwn.

Creffir ar gofnodion yr heddlu'n rheolaidd, ac fe'u harchwilir yn rheolaidd, er mwyn sicrhau bod Heddlu Dyfed-Powys wedi gweithredu'n unol â hynny er mwyn ymchwilio, diogelu a cheisio cymorth ar gyfer pobl fregus pan fod angen.

Bydd yr egwyddorion Cod Moeseg canlynol yn berthnasol:

- Atebolrwydd – Byddwn yn atebol am benderfyniadau, gweithredoedd ac esgeulustod mewn perthynas â gweithredu'r polisi hwn.
- Tegwch – Bydd y polisi hwn yn cael ei weithredu, ni waeth am hil, crefydd, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd neu ryw.
- Gonestrwydd – Byddwn yn gweithredu cynnwys y polisi hwn â gonestrwydd er mwyn cynnal ffydd y gymuned yr ydym yn ei gwasanaethu.
- Unplygrwydd – Byddwn yn gweithredu'r polisi hwn gan sicrhau ein bod ni'n anelu i wneud ein gorau glas dros aelodau mwy bregus ein cymunedau.
- Gwrthrychedd – Bydd gweithredu'r polisi hwn yn seiliedig ar dystiolaeth a barn broffesiynol orau.
- Didwylledd – Byddwn yn agored a thryloyw yn ein gweithredoedd a'n penderfyniadau.
- Parch – Byddwn yn trin pob aelod o'r gymuned â pharch ac yn cynnal yr urddas.
- Anhunanoldeb – Byddwn yn gweithredu'n anhunanol er budd y cyhoedd.

SWYDDOGOL

Heddlu Police
DYFED-POWYS

COD MOESEG

TYSTYSGRIF CYDYMFFURFIO

Mae'r polisi hwn wedi'i ddrafftio yn unol â'r Cod Moeseg ac wedi'i adolygu ar sail ei gynnwys a'r dystiolaeth ategol ac ystyrir ei fod yn cydymffurfio a'r Cod hwn a'r egwyddorion sy'n ei danategu.

Enw:	[REDACTED]
Adran:	Y Ganolfan Fregurwydd
Llofnod:	[REDACTED]
Dyddiad:	29/01/21

5. Gweithredu ac Adolygu

Adolygir ein cynnydd yn rheolaidd o fewn y Grŵp Bregusrwydd Strategol sy'n darparu llywodraethu a gorchwyliaeth, gan sicrhau yr ymgorfforir yr ymagwedd strategol a'r ymateb i fregusrwydd yn llawn o fewn y sefydliad.

Cadeirir y grŵp gan y Ditectif Brif Uwch-arolygydd, Pennaeth CID, ac adroddir i'r Prif Gwnstabl Cynorthwyol a Bwrdd Perfformiad yr Heddlu.

Bydd y Grŵp Bregusrwydd Strategol yn parhau i fonitro effeithiolrwydd, gan ganolbwyntio ar ddysgu parhaus yn y maes hwn.

Mae Cynllun Gweithredu Bregusrwydd Cenedlaethol Cyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu'n darparu ffocws a chyfeiriad clir. Adolygir ein cynnydd yn erbyn y cynllun hwn yn rheolaidd o fewn y Grŵp Bregusrwydd Strategol.

Cynhelir adolygiadau ac archwiliadau rheolaidd o gofnodion digwyddiadau, cofnodion a phenderfyniadau er mwyn sicrhau ein bod ni'n cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaethau a chanllawiau a restrir yn adran 3 y ddogfen hon.

SWYDDOGOL

Heddlu Police
DYFED-POWYS

Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000

Yn unol â Rhan 19 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 mae'n ofynnol i'r Heddlu gyhoeddi ei holl bolisiau ar wefan yr Heddlu. Polisiau sy'n dangos pam yr ydym yn gwneud pethau a gweithdrefnau sy'n dangos sut yr ydym yn eu gwneud. Rhaid cynnal adolygiad o'r gweithdrefnau fesul achos er mwyn diogelu ystyriaethau'n ymwneud â gorfodi'r gyfraith ac iechyd a diogelwch. Os cynhyrchir dogfen sy'n cyfuno polisi a gweithdrefnau, mae'n ofynnol o dan y gyfraith i'r Heddlu gyhoeddi'r polisi ac asesu'r rhan sy'n ymwneud â'r gweithdrefnau i sicrhau na chaiff unrhyw wybodaeth sensitif ei chyhoeddi. Yn gyffredinol, fel sefyllfa ddiofyn, cynhyrchir polisi a dogfen weithdrefn ar wahân.

Mae'n ofynnol felly i adolygu'r ddogfen hon er mwyn cadarnhau ei bod yn addas i'w chyhoeddi. Noder isod p'un ai yw'r ddogfen yn addas i'w chyhoeddi yn ei chyfanrwydd ai peidio. Os credir y gallai datgelu fod yn niweidiol, disgrifiwch y niwed y byddai'r cyhoeddi'n ei achosi gan amlygu'r rhannau perthnasol yn y ddogfen. Os tybir y gallai datgelu fod yn niweidiol dylid anfon y ddogfen i'r Uned Rhyddid Gwybodaeth i'w hadolygu.

Addasrwydd ar gyfer cyhoeddi

Addas i'w chyhoeddi	Ydyw/Nac ydyw	Dyddiad	Llofnod
Dogfen yn addas i'w chyhoeddi yn ei chyfanrwydd	✓	29/01/21	
Dogfen yn addas i'w chyhoeddi'n rhannol. Rwyf wedi amlygu'r rhannau y credaf nad ydynt yn addas i'w datgelu ac wedi disgrifio isod y niwed y byddai cyhoeddi yn ei achosi.			
Niwed – mewn cyhoeddi			

SWYDDOGOL

Heddlu Police
DYFED-POWYS

Adolygiad Rhyddid Gwybodaeth – i'w gwblhau gan yr Uned Ddatgelu

(Dim ond os yw'r awdur yn credu bod niwed mewn cyhoeddi)

Addas i'w chyhoeddi	Ydyw/Nac ydyw	Dyddiad	Penderfynwr Rhyddid Gwybodaeth
Dogfen yn addas i'w chyhoeddi yn ei chyfanrwydd			
Dogfen yn addas i'w cyhoeddi yn rhannol a gwnaed golygiadau perthnasol. Crëwyd fersiwn sy'n addas ar gyfer y cyhoedd.			
Ar ôl cwblhau'r adolygiad dylai'r penderfynwr Rhyddid Gwybodaeth ddychwelyd y ddogfen i awdur y polisi, ac ar ôl ei chymeradwyo a'i llofnodi, dylid ei chyhoeddi o fewn Cynllun Cyhoeddi'r Heddlu. Dylai unrhyw newidiadau pellach i'r ddogfen gael eu dwyn i sylw'r Uned Rhyddid Gwybodaeth, fel y bo'n addas.			